

II. Rahatoimikamari.

Rahatoimikamarin puheenjohtajana toimi kertomusvuonna kaupunginjohtaja ent. senaattori A. Castrén sekä hänen ollessaan estyneenä jompikumpi avustavista kaupunginjohtajista, insinööri J. W. Andersin tai johtaja V. A. Hupli. Kaupunginvaltuuston valitsemina kamarin jäseninä olivat filosofianmaisteri G. Estlander, insinööri E. von Frenckell, taloudenhoitaja A. Halme, vanhempi oikeusneuvosmies G. Leopold, pankkiylitarkastaja J. A. Levonius ja seppä A. Virta. Rahatoimikamarin jaostoon kuuluivat kaupunginjohtaja sekä kaksi kamarin jäsentä, jotka valittiin neljäksi kuukaudeksi kerrallaan¹⁾. Myöskin kansanpuistojen jaostoon kuuluivat kaupunginjohtaja ja kaksi jäsentä¹⁾.

Kanslianjohtajana toimi avustava kaupunginjohtaja Andersin. Sihteerinvirkoja hoitivat varatuomari A. Blomberg, ent. kaupunginarkkitehti K. Hård af Segerstad sekä filosofianmaisterit H. Dalström²⁾ ja A. Danielson. Notaarina oli filosofianmaisteri G. Brotherus, avustavana notaarina hovi-oikeudenauskultantti I. Nordberg ja kirjaaajana neiti I. Heikel. Asiamiehenä oli varatuomari M. Wilskman³⁾ ja asiamiesosaston notaarina varatuomari T. Törnblom. Kaupungin painatustöiden valvojana toimi ent. kirjapainonjohtaja T. J. Artman.

Rahatoimikamarilla oli vuoden varrella 108 ja kamarin jaostolla ja kansanpuistojen jaostolla 80 kokousta. Kamarin pöytäkirjain pykäläluku oli 7,419 ja lähetettyjen kirjeiden luku 1,670.

Rahatoimikamarin vuoden varrella käsittelemistä asioista mainitaan tässä seuraavat:

A. Kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat.

1. *Kiinteän omaisuuden hankintaa ja kaupungille kuuluvan tuollaisen omaisuuden luovutusta koskevat asiat.*

Maan pakkolunastaminen tietä varten. Rahatoimikamari päätti⁴⁾ anoa Uudenmaan läänin maaherralta lupaa saada pakkolunastaa erään Oulun-
kylästä Tuomarinkylään rakennettavaksi päätettyä⁵⁾ tietä varten tarpeellisen alueen, joka oli määrätty yhteiseksi 75 palstalle, koska kaikkien näiden omistajilta ei oltu saatu suostumusta kyseisen alueen vapaaehtoiseen luovutukseen.

¹⁾ Ks. tätä kert. s. 259. — ²⁾ S:n s. 262. — ³⁾ S:n s. 264. — ⁴⁾ Rkmrin pöytäk. 22 p. helmik. 359 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1925 kert. s. 21.

Leppäsuon alueen pakkolunastaminen. Uudenmaan läänin maaherran syyskuun 30 p:nä vahvistettua Leppäsuon alueen pakkolunastuskorvauksen 260 markaksi m²:ltä eli yhteensä 5,166,200 markaksi rahatoimikamari päätti ¹⁾ yrittää oikeudenkäynnillä saada korvausmäärän alennetuksi ja valtuutti lakitieteenkandidaatti G. Norménin edelleenkin ajamaan asiaa. Kaupungin oikeuden turvaamiseksi oli kuitenkin edellä mainittu pakkolunastuskorvaus määräjajan kuluessa talletettava vastapuolen lukuun lääninrahastoon.

Kauppahinnan suorituksen lykkääminen. Kiinteistö osakeyhtiö Kaisaniemenkatu 4 oli anonut, että sen ostaman Kaisaniemenkadun tontin n:o 4 kauppahinnan suorittamisen saisi lykätä, ja rahatoimikamari päätti ²⁾ myöntää hakijayhtiölle maksun lykkäystä 1,223,250 markan osalta lokakuun 1 p:ään ehdoin, että tälle erälle suoritettiin 9 %:n mukainen korko lukien eräntymispäivästä, heinäkuun 12:nnestä.

Myydyt tontit. Rahatoimikamari möi vuoden varrella alla mainitut tontit:

Korttelin numero.	Katu.	Tontin numero.	Ostaja.	Tontin pinta-ala, m ² .	Huutokauppahinta, Smk.	
344	Franzeninkatu	3	Rakennusmestari G. Welroos ³⁾	1,011.150	500,000	—
420	Mechelininkatu	10	Varatuomari E. Rotkirch ⁴⁾	1,121.073	1,681,500	—
420	”	12	} Toiminimi F. A. Wirta & Atte Wainio ⁵⁾	930.000	1,008,000	—
420	”	14		930.000	1,008,000	—
433	”	24	Osakeyhtiö Kalliotalo aktiebolag ⁶⁾	1,025.000	1,173,000	—
412 b	Runeberginkatu	12	Kauppakorkeakoulun ylioppilaskunta ⁷⁾	1,112.506	2,500 000	—
420	Väinämöisenkatu	9	Rakennusmestari A. Miettinen ⁸⁾	1,080.319	660,500	—
475	Välskärinkatu	3	Herra A. Sippola ⁹⁾	932.342	482,000	—
475	”	7	Varatuomari A. Heinonen ⁸⁾	1,526.217	430,000	—

Tonttien luovuttaminen. Erinäisten rahatoimikamarin aikaisemmin myymien tonttien siirrettyä oston johdosta uusille omistajille, ennenkuin tontin hinta oli kokonaan maksettu, rahatoimikamari päätti myöntyä seuraavassa mainittujen yhtiöiden anomuksiin, että henkilökohtainen vastuu kaupungille annetuista seuraavien tonttien maksamatonta kauppahintaa koskevista velkasitoumuksista siirrettäisiin hakijoille: korttelissa n:o 449 olevan Etel. Hesperiankadun tontin n:o 30 Asunto-osakeyhtiö Hesperiankatu 30:lle ¹⁰⁾; korttelissa n:o 470 sijaitsevan Runeberginkadun tontin n:o 51 Asunto-osakeyhtiö Runeberginkatu 51:lle ¹¹⁾; sekä korttelissa n:o 449 olevan Museokadun tontin n:o 37 Asunto-osakeyhtiö Museokatu n:o 37:lle ¹²⁾.

Sitten kun toiminimen Kehä, Pöhlö & Kumpp. vuonna 1928 ostama ¹³⁾ korttelissa n:o 38 a sijaitseva Kaisaniemenkadun tontti n:o 7 oli jaettu ¹⁴⁾ kahdeksi tontiksi, jotka oli merkitty Mikonkadun n:oiksi 15 a ja 15 b, rahatoimi-

¹⁾ Rkmin pöytäk. 15 p. lokak. 1,818 §. — ²⁾ S:n 11 p. kesäk. 1,190 §. — ³⁾ S:n 12 p. maalisk. 508 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. huhtik. 741 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. huhtik. 655 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. kesäk. 1,170 §. — ⁷⁾ Rkmin jstn pöytäk. 2 p. toukok. 4,546 §; vrt. tätä kert. siv. 19. — ⁸⁾ Rkmin pöytäk. 16 p. huhtik. 740 §. — ⁹⁾ S:n 23 p. huhtik. 781 §. — ¹⁰⁾ Rkmin jstn pöytäk. 30 p. lokak. 6,977 §; ks. v:n 1920 kert. s. 213. — ¹¹⁾ Rkmin jstn pöytäk. 30 p. lokak. 6,978 §; ks. v:n 1926 kert. s. 132. — ¹²⁾ Rkmin jstn pöytäk. 6 p. marrask. 7,094 §; ks. v:n 1920 kert. s. 213. — ¹³⁾ Ks. v:n 1928 kert. s. 156. — ¹⁴⁾ Ks. tätä kert. s. 8.

kamari hyväksyi ¹⁾ tontin n:o 15 a luovutuksen Kiinteimistö osakeyhtiö Kaisankulmalle ja tontin n:o 15 b luovutuksen Kiinteimistö osakeyhtiö Mikonlinnalle määräten vastuun kauppahinnan suorittamisesta jaettavaksi siten, että edellisen yhtiön osalle tuli 8,000,000 markkaa ja jälkimmäisen osalle 6,000,000 markkaa.

Sitten kun rakennusmestari O. Honkasalo vuonna 1927 toimeenpannussa huutokaupassa oli perustettavan yhtiön laskuun ostanut ²⁾ korttelissa n:o 499 sijaitsevan Humalistonkadun tontin n:o 3, tehtiin ³⁾ kauppakirja sittemmin tämän Asunto-osakeyhtiö Humalistonkatu 3-nimisen yhtiön kanssa.

Tonttiluettelot. Rahatoimikamari hyväksyi ⁴⁾ kertomusvuonna myytäväksi tarjolla olevien tonttien luettelon.

Sen ohessa kamari hyväksyi ⁴⁾ eräitä muutoksia tonttien myyntiä ja pihaan rakennuttamista koskeviin määräyksiin.

Tonttimääräyksiä. Rahatoimikamari ⁵⁾ päätti, että XIII kaupunginosan kortteleissa n:ot 413 ja 433 sijaitsevia tontteja koskeviin kauppakirjoihin oli otettava seuraava määräys: »eikä tontteja eristettäkö toisistaan yhte-näisen pihamaa-alueen osalta muuten kuin rakennuskonttorin laatiman mallin mukaisella harvalla aitauksella».

Tonttien lunastaminen ilman huutokauppaa. Erinäiset Taipaleen alueen tonttimaiden vuokraajat olivat anoneet saada kaupunginvaltuuston vuonna 1908 tekemän, XIII, XIV ja XV kaupunginosissa sijaitsevan vuokramaan myyntiä koskevan päätöksen ⁶⁾ nojalla huutokaupatta lunastaa vuokra-alueensa omikseen. Sen johdosta eräs rahatoimikamarin lainopillinen jaosto asiaa tutkiessaan oli todennut, että Taipaleen alueen päävuokraaja, Aktiebolaget karamell-, chokolad- och marmeladfabriken Westerlund & C:o, oli vuonna 1911 mainitun päätöksen nojalla ilman huutokauppaa lunastanut ⁷⁾ 3,312.7 m² puheena olevasta vuokra-alueesta. Muun osan aluetta yhtiö oli luovuttanut alivuokraajille, ja sopimusajan mentyä umpeen kaupunki oli tehnyt näiden kanssa välittömät vuokrasopimukset kuuden kuukauden irtisanomisajoin ja velvoittaan vuokraajat tämän ajan kuluttua umpeen luovuttamaan alueet kaupungille.

Strömstenin viljelysten vuokraajain samaa tarkoittavan anomuksen johdosta jaosto huomautti, että ne alueet, joita ei tarvittu katumaaksi, olivat aiotut muihin yleisiin tarkoituksiin, minkä vuoksi rahatoimikamarilla ei ollut syytä käyttää hyväkseen kaupunginvaltuuston edellä mainitun päätöksen kamarille varaamaa oikeutta myöntyä tonttimaan lunastamiseen ilman edelläkäyvää huutokauppaa.

Jaoston ehdotuksen mukaisesti rahatoimikamari epäsi ⁸⁾ Taipaleen ja Strömstenin viljelysten vuokraajain edellä mainitut anomukset, että heidät oikeutettaisiin lunastamaan vuokra-alueensa.

Sitävastoin leskirouva A. Kosken perilliset oikeutettiin ⁹⁾ ilman edelläkäyvää huutokauppaa lunastamaan XIV kaupunginosan korttelissa n:o 479 b sijaitseva Runeberginkadun tontti n:o 50, joka vastasi entistä vuokra-aluetta Kivellä litt. h.

Maan pakkolunastaminen Imatran voimalaitoksen tarpeisiin. Sitten kun Uudenmaan läänin maaherra heinäkuun 20 p:nä antamallaan päätöksellä oli

¹⁾ Rkmin pöytäk. 18 p. kesäk. 1,208 §. — ²⁾ Ks. v:n 1927 kert. s. 143. — ³⁾ Rkmin jstn pöytäk. 18 p. jouluk. 7,686 §. — ⁴⁾ Rkmin pöytäk. 18 p. tammik. 142 §, 22 p. tammik. 155 § ja 4 p. kesäk. 1,118 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 81. — ⁵⁾ Rkmin pöytäk. 13 p. syysk. 1,577 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1908 kert. s. 35. — ⁷⁾ Ks. v:n 1911 kert. s. 20. — ⁸⁾ Rkmin pöytäk. 15 p. helmik. 304 ja 305 §. — ⁹⁾ S:n 15 p. helmik. 306 §.

vahvistanut sen maan pakkolunastushinnan, joka kaupungin oli luovutettava ¹⁾ Imatran voimalaitoksen tarpeisiin, 287,118: 25 markaksi, jota vastoin kaupungin pyytämä hinta oli 968,525 markkaa tai — toisen laskelman mukaan — 812,655 markkaa, rahatoimikamari antoi ²⁾ asiamiehelleen tehtäväksi yrittää saada korvausmäärän korotetuksi Helsingin pitäjän varsinaisilla talvikäräjillä.

Kalastustorpan lunastaminen. Sen johdosta että kalastaja A. Hänninen ja hänen vaimonsa A. Hänninen sekä kalastaja A. Willberg olivat Helsingin maalaiskunnan läntisen piirin vuokralautakunnalta anoneet saada lunastaa kalastustorpaksi kaupungin omistaman, Melkön tilaan n:o 2 kuuluvan Mäntysaaren ynnä tarpeelliset kalavedet, rahatoimikamari kehoitti ³⁾ asiamiestä yrittämään saada aikaan sellaisen sopimuksen, että hakijat luopuisivat lunastusoikeudestaan saaden kaupungilta joko määrätyn korvaussumman tai pienemmän korvauksen ynnä sen lisäksi oikeuden saaren ja kalaveden vuokraamiseen sopimuksilla, joita lunastuslaki ei koskisi, ne kun olisi laadittu sen voimaantulemisen jälkeen. Kysymyksen lopullinen ratkaiseminen jätettiin riippuvaiseksi kalastajain Hännisen ja Willbergin kamarin tarjoukseen antamasta vastauksesta.

Tienjako. Rahatoimikamari päätti ⁴⁾ tehdä Uudenmaan läänin maaherralle valituksen Pukinmäen tienjakotoimituksesta.

Viikin ruutikellarialue. Rahatoimikamari hyväksyi ⁵⁾ ehdotuksen Viikin ruutikellarialueen rajain suoristamisesta, mutta määräsi samalla, että vanhain aitain tuli saada jäädä paikoilleen, kunnes kaupunki ryhtyi lähialueita järjestämään. Jos valtio sitä ennen rakennutti uusia aitoja, oli nämä kuitenkin asetettava uusia rajoja myöten.

2. Kaupungin kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautintaoikeutta sekä tilapäistä käyttöoikeutta koskevat asiat.

Sörnäisten paloasema. Rahatoimikamari määräsi ⁶⁾ Sörnäisten paloaseman sijoitettavaksi Sörnäisten niemekkeen tontille n:o 3, joka silloin oli Osakeyhtiö Rudolf Hamfeltin hallussa. Mainitulle yhtiölle päätettiin sen sijaan tarjota varastotontti n:o 11.

Tontin luovuttaminen Vallilaan rakennettavaa kirkkoa varten. Asiamiehelle annettiin ⁷⁾ tehtäväksi viipymättä sanoa irti Vallilan korttelia n:o 583 koskeva vuokrasopimus sekä tehdä Helsingin evankelis-luterilaisten seurakuntain kanssa sopimus näiden korttelien vuokraamisesta niille kaupunginvaltuuston marraskuun 30 p:nä 1915 vahvistamin ehdoin ⁸⁾. Vuokrasopimuksessa oli valtuustolle nimenomaan pidätettävä kyseiseen kortteliin teetettävien rakennusten piirustusten tarkastamis- ja hyväksymisoikeus.

Tonttien varaaminen. Helsingin maidontarkastusyhdistyksen anottua, että erinäisiä Vallilan ja Mäkelän tontteja varattaisiin maito- ja elintarve-teollisuuden tarpeisiin, rahatoimikamari päätti ⁹⁾ toistaiseksi varata seuraavat

¹⁾ Ks. v:n 1927 kert. s. 145 ja v:n 1928 kert. s. 157. — ²⁾ Rkmin jstn pöytäk. 4 p. jouluk. 7,500 § ja rkmin pöytäk. 20 p. jouluk. 2,416 §. — ³⁾ Rkmin pöytäk. 17 p. syysk. 1,608 § — ⁴⁾ S:n 5 p. huhtik. 687 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. syysk. 1,688 §; vrt. v:n 1928 kert. s. 157. — ⁶⁾ Rkmin pöytäk. 20 p. syysk. 1,635 §. — ⁷⁾ S:n 25 p. tammik. 180 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1915 kert. s. 19. — ⁹⁾ Rkmin pöytäk. 8 p. marrask. 2,027 §.